

II

(Muut kuin lainsäätämismenettelyssä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 330/2010,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2010,

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 2 päivänä maaliskuuta 1965 annetun neuvoston asetuksen N:o 19/65/ETY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 1 artiklan,

on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen N:o 19/65/ETY nojalla komissiolla on toimivalta asetuksia antamalla soveltaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (*) 101 artiklan 3 kohtaa tiettyihin perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluviin vertikaalisten sopimusten ja vastaavien yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin.
- (2) EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 22 päivänä jou-

luuta 1999 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2790/1999⁽²⁾ määritellään sellaisten vertikaalisten sopimusten ryhmä, joiden komissio katsoi yleensä täyttävän perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdassa määrätty edellytykset. Koska mainitun asetuksen soveltamisesta saatu kokemus on kaiken kaikkiaan myönteistä ja asetuksen voimassaolo päättyy 31 päivänä toukokuuta 2010 on aiheellista antaa asetuksen antamisen jälkeen kertyneen lisäkokemuksen perusteella uusi ryhmäpoikkeusasetus.

- (3) Niiden sopimusten ryhmä, joiden voidaan katsoa yleensä täyttävän perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdassa määrätty edellytykset, sisältää tavaroiden tai palvelujen ostoa tai myyntiä koskevat vertikaaliset sopimukset, kun kyseiset sopimukset on tehty sellaisten yritysten välillä, jotka eivät ole kilpailevia yrityksiä, tai tiettyjen kilpailijoiden välillä taikka kun sopimuksen tekijät ovat tiettyjä tavaroiden vähittäiskauppiaiden yhteenliittymiä. Ryhmä sisältää myös vertikaaliset sopimukset, joihin sisältyy liitännäismääräyksiä immateriaalioikeuksien luovuttamisesta tai käytöstä. Käsitteen "vertikaaliset sopimukset" olisi katettava vastaavat yhdenmukaistetut menettelytavat.

- (4) Perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi asetuksia antamalla ei ole tarpeen määritellä niitä vertikaalisia sopimuksia, jotka voivat kuulua perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Kun perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvia sopimuksia arvioidaan erikseen, on otettava huomioon useita tekijöitä, erityisesti markkinarakenteen tarjonta- ja ostopuolella.

- (5) Tässä asetuksessa vahvistetusta ryhmäpoikkeuksesta johtuva etu olisi rajoitettava vertikaalisiin sopimuksiin, joiden voidaan riittävällä varmuudella olettaa täyttävän perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan edellytykset.

⁽¹⁾ EYVL 36, 6.3.1965, s. 533/65.

^(*) EY-perustamissopimuksen 81 artiklasta tuli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artikla 1 päivästä joulukuuta 2009. Kyseiset artiklat ovat olennaisesti yhdenmukaiset. Tässä asetuksessa tarkoitetaan tarvittaessa viittauksella Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklaan viittausta EY-perustamissopimuksen 81 artiklaan.

⁽²⁾ EYVL L 336, 29.12.1999, s. 21.

- (6) Tietynlaiset vertikaaliset sopimukset voivat parantaa tuotanto- tai jakeluketjun taloudellista tehokkuutta helpottamalla sopimuksen osapuolina olevien yritysten toiminnan parempaa yhteensovittamista. Ne voivat erityisesti johtaa osapuolten liiketoiminta- ja jakelukustannusten alenemiseen ja parhaan mahdollisen myynti- ja investointitason saavuttamiseen.
- (7) Todennäköisyys, että tällaiset tehostavat vaikutukset ylittävät vertikaalisiin sopimuksiin sisältyvistä rajoituksista aiheutuvat kilpailunvastaiset vaikutukset, riippuu sopimuspuolten markkinavoimasta ja sen vuoksi myös siitä, missä määrin kyseiset yritykset joutuvat kilpailemaan muiden sellaisten toimittajien kanssa, joiden tavaroita ja palveluita asiakkaat pitävät keskenään vaihdettavissa tai korvattavissa olevina kyseisen hyödykkeen ominaisuuksien, hintojen ja käyttötarkoituksen vuoksi.
- (8) Voidaan olettaa, että jos kunkin sopimuksen osapuolena olevan yrityksen markkinaosuus merkityksellisistä markkinoista on enintään 30 prosenttia, vertikaaliset sopimukset, jotka eivät sisällä tietynlaisia vakavia kilpailunrajoituksia, johtavat yleensä parannuksiin tuotannossa tai jakelussa ja kuluttajat voivat saada kohtuullisen osuuden saavutetusta hyödystä.
- (9) Kun markkinaosuudelle asetettu 30 prosentin kynnysarvo ylittyy, ei voida olettaa, että perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat vertikaaliset sopimukset yleensä tuottaisivat objektiivisesti arvioituna sen laatuista tai niin suuria etuja, että ne tasoittaisivat sopimuksista kilpailulle aiheutuvat haitat. Samalla ei myöskään oleteta, että tällaiset vertikaaliset sopimukset kuuluvat perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan tai että ne eivät täytä 101 artiklan 3 kohdan edellytyksiä.
- (10) Tällä asetuksella ei pitäisi myöntää poikkeusta sellaisille vertikaalisille sopimuksille, joiden sisältämät rajoitukset todennäköisesti rajoittavat kilpailua ja aiheuttavat haittaa kuluttajille tai jotka eivät ole välttämättömiä tehostavien vaikutusten saavuttamiseksi. Erityisesti ne vertikaaliset sopimukset, joihin sisältyy tietynlaisia vakavia kilpailunrajoituksia, kuten vähimmäisjälleenmyyntihintoja ja kiinteitä jälleenmyyntihintoja sekä tietynlaisia alueellisia rajoituksia, olisi jätettävä tässä asetuksessa vahvistetun ryhmäpoikkeuksen ulkopuolelle kyseisten yritysten markkinaosuudesta riippumatta.
- (11) Merkityksellisille markkinoille pääsyn varmistamiseksi tai kilpailunvastaisen yhteistyön estämiseksi merkityksellisillä markkinoilla ryhmäpoikkeukselle olisi asetettava tiettyjä edellytyksiä. Tämän vuoksi kilpailukieltovelvoitteille myönnettävät poikkeukset olisi rajattava velvoitteisiin, joiden kesto ei ylitä määriteltyä aikaa. Samoista syistä mitkä tahansa suorat tai välilliset velvoitteet, jotka johtavat siihen, että valikoivan jakelijärjestelmän jäsenet eivät myy tiettyjen kilpailevien toimittajien tuotemerkkejä, olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.
- (12) Markkinaosuuden rajoittaminen, tiettyjen vertikaalisten rajoitusten jättäminen poikkeuksen ulkopuolelle ja tämän asetuksen mukaiset edellytykset riittävät yleensä varmistamaan, että sopimukset, joihin ryhmäpoikkeusta sovelletaan, eivät anna sopimuspuolina oleville yrityksille tilaisuutta poistaa kilpailua kyseisten hyödykkeiden merkittävältä osalta.
- (13) Komissio voi peruuttaa tästä asetuksesta johtuvan edun perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 ⁽¹⁾ 29 artiklan 1 kohdan nojalla, jos se katsoo yksittäisessä tapauksessa, että sopimuksella, johon sovelletaan tässä asetuksessa säädettyä poikkeusta, on kuitenkin vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan kanssa.
- (14) Jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi peruuttaa tästä asetuksesta johtuvan edun asetuksen (EY) N:o 1/2003 29 artiklan 2 kohdan nojalla alueellaan tai sen osalla yksittäisessä tapauksessa, sopimuksella, johon sovelletaan tässä asetuksessa säädettyä poikkeusta, on kuitenkin vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan kanssa kyseisen jäsenvaltion alueella tai osalla sen aluetta, ja kyseisellä alueella on kaikki erillisten maantieteellisten markkinoiden piirteet.
- (15) Erityinen merkitys määritettäessä olisiko tästä asetuksesta johtuva etu peruutettava asetuksen (EY) N:o 1/2003 29 artiklan nojalla, on niillä kilpailunvastaisilla vaikutuksilla, jotka johtuvat samankaltaisten vertikaalisten sopimusten rinnakkaisista verkostoista silloin kun niillä on samankaltaisia vaikutuksia, jotka rajoittavat olennaisesti pääsyä merkityksellisille markkinoille tai kilpailua niillä. Tällaisia kumulatiivisia vaikutuksia voi ilmetä esimerkiksi valikoivan jakelun tai kilpailukieltovelvoitteiden tapauksessa.
- (16) Tehostaakseen sellaisten vertikaalisten sopimusten rinnakkaisien verkostojen valvontaa, joilla on samankaltaisia kilpailunvastaisia vaikutuksia ja jotka kattavat yli 50 prosenttia tietyistä markkinoista, komissio voi säätää asetuksella, ettei tätä asetusta sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, jotka sisältävät kyseisiin markkinoihin liittyviä erityisiä rajoituksia, ja palauttaa tällä tavoin kyseisenkaltaiset sopimukset kaikilta osin perussopimuksen 101 artiklan soveltamisalaan,

(¹) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'vertikaalisella sopimuksella' sopimusta tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joita sovelletaan sopimuksen tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen kannalta eri tuotanto- tai jakeluportilla toimivien kahden tai useamman yrityksen välillä ja jotka liittyvät edellytyksiin, joiden täytyessä osapuolet voivat ostaa, myydä tai jälleenmyydä tiettyjä tavaroita tai palveluita;
- b) 'vertikaalisella rajoituksella' perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa kilpailunrajoitusta vertikaalisessa sopimuksessa;
- c) 'kilpailevalla yrityksellä' todellista tai mahdollista kilpailijaa; 'todellisella kilpailijalla' samoilla merkityksellisillä markkinoilla toimivaa yritystä; 'mahdollisella kilpailijalla' yritystä, jolla vertikaalisen sopimuksen puuttuessa on realistiset edellytykset eikä ainoastaan teoreettiset mahdollisuudet toteuttaa lyhyellä aikavälillä tarvittavat lisäinvestoinnit tai vastata muista välttämättömistä vaihtokustannuksista voidakseen tulla merkityksellisille markkinoille, jos suhteellisissa hinnoissa tapahtuu pieni mutta pysyvä muutos;
- d) 'kilpailukieltovelvoitteella' mitä tahansa suoraa tai välillistä velvoitetta, joka aiheuttaa sen, että ostaja ei voi valmistaa, ostaa, myydä eikä jälleenmyydä sopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tai palvelujen kanssa kilpailevia tavaroita tai palveluja, taikka mitä tahansa suoraa tai välillistä ostajalle asetettua velvoitetta, jonka mukaan tämän on ostettava toimittajalta tai toimittajan osoittamalta muulta yritykseltä yli 80 prosenttia sopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tai palvelujen tai merkityksellisillä markkinoilla niiden kanssa korvattavissa olevien hyödykkeiden ostojen kokonaismäärästä, joka lasketaan ostajan edellisen kalenterivuoden ostojen arvon perusteella tai määrän perusteella, jos tämä on tavallinen käytäntö alalla;
- e) 'valikoivalla jakelujärjestelmällä' jakelujärjestelmää, jossa toimittaja sitoutuu myymään sopimuksessa tarkoitettuja tavaroita tai palveluja joko suoraan tai välillisesti vain tiettyjen perusteiden mukaisesti valituille jakelijoille ja jossa nämä jakelijat sitoutuvat olemaan myymättä kyseisiä tavaroita tai palveluja valtuuttamattomille jakelijoille alueella, jolla toimittaja on päättänyt soveltaa kyseistä järjestelmää;

f) 'immateriaalioikeuksilla' teollisoikeuksia, taitotietoa, tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia;

g) 'taitotiedolla' sellaisten käytännön tietojen kokonaisuutta, joita ei ole patentoitu ja jotka ovat toimittajan kokemusten ja testien tulosta ja jotka ovat salaisia, olennaisia ja yksilöityjä; 'salaisella' tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että taitotieto ei ole yleisesti tunnettua eikä helposti saatavilla; 'olennaisella' tarkoitetaan, että taitotieto on merkittävää ja hyödyllistä ostajalle sopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tai palveluiden käyttöä, myyntiä tai jälleenmyyntiä varten; 'yksilöidyllä' tarkoitetaan, että taitotieto kuvaillaan riittävän kattavasti, jotta voidaan tarkistaa, että se täyttää salaisuutta ja olennaisuutta koskevat perusteet;

h) 'ostajalla' myös sellaista yritystä, joka myy perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen perusteella tavaroita tai palveluita toisen yrityksen puolesta;

i) 'ostajan asiakkaalla' sopimuspuoliin kuulumatonta yritystä, joka ostaa sopimuksessa tarkoitettut tavarat tai palvelut sopimuspuoliin kuuluvalta ostajalta.

2. Tässä asetuksessa käsitteisiin 'yritys', 'toimittaja' ja 'ostaja' sisältyvät niihin sidossuhteissa olevat yritykset.

'Sidossuhteissa olevilla yrityksillä' tarkoitetaan:

a) yrityksiä, joissa sopimuspuolella suoraan tai välillisesti on

i) valtuudet käyttää yli puolta äänimäärästä, tai

ii) valtuudet nimittää enemmän kuin puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien elinten jäsenistä, tai

iii) oikeus johtaa yrityksen liiketoimintaa;

b) yrityksiä, joilla on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet suhteessa sopimuspuoleen;

- c) yrityksiä, joissa b alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
- d) yrityksiä, joissa sopimuspuolella on yhdessä yhden tai useamman a, b tai c alakohdassa tarkoitettun yrityksen kanssa taikka kahdella tai useammalla viimeksi mainituista yrityksistä yhdessä on a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
- e) yrityksiä, joissa a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet ovat yhteisesti
- i) sopimuspuolilla tai niihin sidossuhteessa olevilla, a–d alakohdassa tarkoitetuilla yrityksillä, tai
- ii) yhdellä tai useammalla sopimuspuolella taikka yhdellä tai useammalla niihin sidossuhteessa olevalla, a–d alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä ja yhdellä tai useammalla kolmannella.

2 artikla

Poikkeus

1. Perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan ja tämän asetuksen säännösten nojalla perussopimuksen 101 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin.

Tätä poikkeusta sovelletaan siltä osin kuin kyseiset sopimukset sisältävät vertikaalisia rajoituksia.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan yritysten yhteenliittymän ja sen jäsenten tai tällaisen yhteenliittymän ja sen toimittajien välisiin vertikaalisiin sopimuksiin vain siinä tapauksessa, että kaikki sen jäsenet ovat tavaroiden vähittäiskauppiaita ja yhteenliittymän kunkin yksittäisen jäsenen, yhdessä siihen sidossuhteessa olevien yritysten kanssa, vuotuinen kokonaisliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa. Tällaisten yhteenliittymien solmimat vertikaaliset sopimukset kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussopimuksen 101 artiklan soveltamista yhteenliittymän jäsenten tekemiin horisontaalisiin sopimuksiin tai yhteenliittymän tekemiin päätöksiin.

3. Edellä 1 kohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan vertikaalisiin sopimuksiin, jotka sisältävät määräyksiä, jotka liittyvät immateriaalioikeuksien luovutukseen ostajalle tai siihen, kuinka

ostaja voi niitä käyttää, edellyttäen, että nämä määräykset eivät muodosta tällaisten sopimusten pää tarkoitusta ja liittyvät suoraan ostajan tai sen asiakkaiden suorittamaan tavaroiden tai palveluiden käyttöön, myyntiin tai jälleenmyyntiin. Poikkeusta sovelletaan sillä ehdolla, että määräykset eivät sisällä sellaisia kilpailunrajoituksia suhteessa sopimuksessa tarkoitettuihin tavaroihin tai palveluihin, joilla on sama tarkoitus kuin vertikaalisilla rajoituksilla, joille ei myönnetä poikkeusta tämän asetuksen nojalla.

4. Edellä 1 kohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta kilpaillevien yritysten välisiin vertikaalisiin sopimuksiin. Poikkeusta sovelletaan kuitenkin, jos kilpailevat yritykset tekevät muun kuin vastavuoroisen vertikaalisen sopimuksen ja:

- a) toimittaja on tavaroiden valmistaja ja jakelija, kun taas ostaja on jakelija eikä tuotantotasolla toimiva kilpaileva yritys; tai
- b) toimittaja on palveluiden tarjoaja usealla eri kaupan portaalla, kun taas ostaja tarjoaa tavaroitaan tai palveluitaan vähittäiskaupassa eikä ole kilpaileva yritys samalla kaupan portaalla, jolla se ostaa sopimuksessa tarkoitettut palvelut.

5. Tätä asetusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, joiden kohde kuuluu toisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan, jollei tällaisessa asetuksessa ole toisin säädetty.

3 artikla

Markkinaosuudelle asetettu kynnysarvo

1. Edellä 2 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan edellyttäen, että toimittajan markkinaosuus on enintään 30 prosenttia sellaisilla merkityksellisillä markkinoilla, joilla se myy sopimuksessa tarkoitettuja tavaroita tai palveluita, ja ostajan markkinaosuus on enintään 30 prosenttia sellaisilla merkityksellisillä markkinoilla, joilla se ostaa sopimuksessa tarkoitettuja tavaroita tai palveluita.

2. Kun yritys monenvälisen sopimuksen tapauksessa ostaa sopimuksessa tarkoitettuja tavaroita tai palveluita joltakin sopimuksen osapuolena olevalta yritykseltä ja myy sopimuksessa tarkoitettuja tavaroita tai palveluita toiselle sopimuksen osapuolena olevalle yritykselle, 1 kohtaa sovellettaessa ensimmäisen yrityksen markkinaosuuden on noudatettava mainitussa kohdassa markkinaosuudelle asetettua kynnysarvoa sekä ostajana että toimittajana 2 artiklassa säädetyn poikkeuksen soveltamiseksi.

4 artikla

Ryhmäpoikkeusedun poistavat rajoitukset – vakavimmat kilpailunrajoitukset

Edellä 2 artiklassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, joiden tarkoituksena on suoraan tai välillisesti, yksinään tai yhdistettyinä osapuolten määräysvallassa oleviin muihin tekijöihin:

- a) rajoittaa ostajan mahdollisuutta määrittää myyntihintansa, tämän kuitenkin rajoittamatta toimittajan mahdollisuutta asettaa enimmäismyyntihinta tai suositella myyntihintaa, edellyttäen, että nämä eivät johda kiinteään tai vähimmäismyyntihintaan jonkin osapuolen käyttämän painostuksen tai tarjoamien kannustimien vuoksi;
- b) rajoittaa alueita tai asiakkaita, joille sopimuspuolena oleva ostaja voi myydä sopimuksessa tarkoitettuja tavaroita tai palveluita, vaikuttamatta sen sijoittautumispaikkaa koskevaan rajoitukseen, lukuun ottamatta:
 - i) rajoitusta, joka koskee aktiivista myyntiä toimittajalle varatulle tai toimittajan toiselle ostajalle antamalle yksinoikeudelliselle alueelle tai yksinoikeudelliselle asiakasryhmälle, jos tämä ei rajoita ostajan asiakkaiden harjoittamaa myyntiä,
 - ii) rajoitusta, joka koskee tukkukaupan portaalla toimivan ostajan harjoittamaa myyntiä loppukäyttäjille,
 - iii) rajoitusta, joka koskee valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten harjoittamaa myyntiä valtuuttamattomille jakelijoille alueella, jolla toimittaja on päättänyt soveltaa kyseistä järjestelmää, ja
 - iv) rajoitusta, joka koskee ostajan mahdollisuutta myydä komponentteja, jotka on toimitettu sille hyödykkeisiin sisällytettäväksi, asiakkaille, jotka käyttäisivät ne samanaisten tavaroiden valmistamiseen kuin toimittajan valmistamat tavarat;
- c) rajoittaa vähittäiskaupan portaalla toimivien valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten aktiivista tai passiivista myyntiä loppukäyttäjille, tämän kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta

kieltää järjestelmän jäsentä toimimasta valtuuttamattomassa sijoittautumispaikassa;

- d) rajoittaa ristikkäisiä toimituksia valikoivaan jakelujärjestelmään kuuluvien jakelijoiden välillä, mukaan lukien kaupan eri portailla toimivien jakelijoiden välillä;
- e) rajoittaa komponenttien toimittajan ja kyseiset komponentit hyödykkeisiinsä sisällyttävän ostajan sopimalla tavalla toimittajan mahdollisuutta myydä kyseisiä komponentteja varaosina loppukäyttäjille tai korjaamoille tai muille palveluntarjoajille, joita ostaja ei ole valtuuttanut korjaamaan tai huoltamaan tavaroitaan.

5 artikla

Ryhmäpoikkeuksen soveltamisalan ulkopuolelle jätetyt rajoitukset

1. Edellä 2 artiklassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin sisältyviin seuraaviin velvoitteisiin:

- a) suorat tai välilliset kilpailukieltovelvoitteet, jotka ovat voimassa määräämättömän ajan tai yli viisi vuotta;
- b) suorat tai välilliset velvoitteet, jotka aiheuttavat sen, että ostaja ei voi valmistaa, ostaa, myydä tai jälleenmyydä tavaroita tai palveluja sopimussuhteen päätyttyä;
- c) suorat tai välilliset velvoitteet, jotka aiheuttavat sen, että valikoivan jakelujärjestelmän jäsenet eivät myy tiettyjen kilpaillevien toimittajien tuotemerkkejä.

Edellä a alakohdassa tarkoitetun kilpailukieltovelvoitteen, joka voidaan uusien viiden vuoden jälkeen hiljaisella sopimuksella, katsotaan olevan voimassa määräämättömän ajan.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan a alakohdassa säädetään viiden vuoden aikarajaa ei kuitenkaan sovelleta, jos ostaja myy sopimuksessa tarkoitetut tavarat tai palvelut toimittajan omistamista tiloista ja omistamalta maa-alueelta tai toimittajan sellaiselta kolmannelta, joka ei ole ostajaan sidoksissa, vuokraamista tiloista ja vuokraamalta maa-alueelta käsin ja jos kilpailukieltovelvoite ei jatku sen ajanjakson jälkeen, jonka ajan tilat ja maa-alue ovat ostajan käytössä.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan b alakohdassa säädetään suorat tai välilliset velvoitteet, jotka aiheuttavat sen, että ostaja ei voi valmistaa, ostaa, myydä tai jälleenmyydä tavaroita tai palveluja sopimussuhteen päätyttyä, paitsi, jos:

- a) velvoite koskee tavaroita tai palveluja, jotka kilpailevat sopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tai palvelujen kanssa;
- b) velvoite on rajattu tiloihin ja maa-alaan, joissa/jolla ostaja on toiminut sopimuksen voimassaoloaikana;
- c) velvoite on välttämätön toimittajan ostajalle luovuttaman taitotiedon suojaamiseksi;
- d) velvoitteen kesto on rajattu yhteen vuoteen sopimussuhteen päättymisestä.

Edellä 1 kohdan b alakohdasta ei kuitenkaan rajoita mahdollisuutta asettaa määräämättömän ajan voimassa olevia rajoituksia, jotka koskevat muun kuin yleisesti tunnetun taitotiedon käyttämistä ja paljastamista.

6 artikla

Tämän asetuksen soveltamatta jättäminen

Asetuksen N:o 19/65/ETY 1 a artiklan nojalla komissio voi säätää asetuksella, että jos samankaltaisten vertikaalisten rajoitusten rinnakkaiset verkostot kattavat yli 50 prosenttia merkityksellisistä markkinoista, tätä asetusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, jotka sisältävät kyseisiin markkinoihin liittyviä erityisrajoituksia.

7 artikla

Markkinaosuudelle asetetun kynnysarvon soveltaminen

Edellä 3 artiklassa säädettyjä markkinaosuudelle asetettuja kynnysarvoja sovellettaessa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- a) Toimittajan markkinaosuus lasketaan markkinoilla toteutuneen myynnin arvon perusteella ja ostajan markkinaosuus lasketaan markkinoilla toteutuneiden ostojen arvon perusteella. Jos markkinoilla toteutuneen myynnin tai toteutuneiden ostojen arvoa koskevia tietoja ei ole käytettävissä, voidaan kyseisen yrityksen markkinaosuus laskea muihin luotettaviin markkinatietoihin, mukaan lukien markkinoilla toteutuneet myynti- ja ostomäärät, perustuvien arvioiden pohjalta.

- b) Markkinaosuudet lasketaan edellistä kalenterivuotta koskevien tietojen perusteella.

- c) Toimittajan markkinaosuus sisältää myös vertikaalisesti integroituneille jakelijoille myyntiä varten toimitetut tavarat tai palvelut.

- d) Jos markkinaosuus on alun perin enintään 30 prosenttia mutta myöhemmin nousee tämän tason yläpuolelle ylittämättä kuitenkaan 35:tä prosenttia, 2 artiklassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu kaksi peräkkäistä kalenterivuotta sen vuoden jälkeen, jolloin 30 prosentin markkinoiden kynnysarvo ensimmäisen kerran ylittyi.

- e) Jos markkinaosuus on alun perin enintään 30 prosenttia mutta myöhemmin nousee yli 35 prosentin, 2 artiklassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu kalenterivuoden ajan sen vuoden jälkeen, jolloin 35 prosentin taso ensimmäisen kerran ylittyi.

- f) Edellä d ja e alakohdassa tarkoitettua etua ei saa yhdistää siten, että kahden kalenterivuoden pituinen jakso ylittyy.

- g) Edellä 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen yritysten markkinaosuus jaetaan tasan niiden yritysten kesken, joilla on 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet.

8 artikla

Liikevaihdon asetetun kynnysarvon soveltaminen

1. Edellä 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vuotuisen kokonaisliikevaihdon laskemiseksi lasketaan yhteen vertikaalisen sopimuksen osapuolen edellisen tilikauden liikevaihto sekä tähän sidossuhteessa olevien yritysten liikevaihto kaikkien tavaroiden ja palvelujen osalta, ilman veroja tai veronluonteisia maksuja. Tällöin ei oteta huomioon liiketoimia, jotka on tehty vertikaalisen sopimuksen osapuolen ja siihen sidossuhteessa olevien yritysten välillä tai kyseiseen sopimuspuoleen sidossuhteessa olevien yritysten kesken.

2. Edellä 2 artiklassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu, jos kahden peräkkäisen tilikauden vuotuinen kokonaisliikevaihdon asetettu kynnysarvo ylittyy enintään 10 prosentilla.

*9 artikla***Siirtymäkausi**

Perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdassa määrättyä kieltoa ei sovelleta 1 päivän kesäkuuta 2010 ja 31 päivän toukokuuta 2011 välisenä aikana 31 päivänä toukokuuta 2010 jo voimassa olleisiin sopimuksiin, jotka eivät täytä tämän asetuksen mukaisia poikkeuksen edellytyksiä mutta jotka täyttivät asetuksen (EY) N:o 2790/1999 mukaiset edellytykset 31 päivänä toukokuuta 2010.

*10 artikla***Voimassaoloaika**

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2010.

Sen voimassaolo päättyy 31 päivänä toukokuuta 2022.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2010.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja
